



REDAKTION:
Opinionsredaktør
Henrik Højgaard Sejerkilde
henh@jfmедier.dk, 40408505



**SUNDHEDSUDVALGSFORMAND (S),
REGION SYDDANMARK**
POUL-ERIK SVENDSEN

“
Jeg ser medarbejdere, der er dygtige, omsorgsfulde og motiverede, og jeg ser behandlingstilbud, der lindrer patienternes smerter og andre symptomer - og samtidig også har øje for den svære situation, som de pårørende er i.

Sundhedsvæsen skal også kunne rumme døende. Vi er ikke kun til for dem, der kan helbredes

De færreste af os får mulighed for at vælge den død, som vi ønsker. Som med alt andet i livet lader døden sig ikke planlægge. Det er døden, der dikterer, og vi og vores pårørende må tilpasse os diktatet efter bedste evne.

Langt de fleste danskere ønsker at dø i deres eget hjem, og det kan jeg ikke forstaa dem i. Det handler vel om at have følelsen af en form for kontrol og følelsen af at være et sted, der betyder noget for én.

JEG HAR DET selv på samme måde, men jeg må også forlige mig med tanken om, at det muligvis ikke ender sådan, når jeg engang lukker øjnene for sidste gang.

De seneste tal fra Dødsårsagsregistret fra 2017 viste, at 43 procent af os dør på sygehuset. Med andre ord slutter vores liv ofte dér, hvor det begyndte.

Vores sygehuse er altså ikke kun for patienter, der kan helbredes, men også for de døende.

Derfor har sundhedsudvalget i Region Syddanmark over den seneste tid besøgt et hospice og gennemgået de tilbud, som vi tilbyder de døende i regionen.

Og det har indtil videre været en rigtig god oplevelse. Jeg ser medarbejdere, der er dygtige, omsorgsfulde og motiverede, og jeg ser behandlingstilbud, der lindrer patienternes smerter og andre symptomer - og samtidig også har øje for den svære situation, som de pårørende er i.

VORES SYGEHUSE HAR mulighed for at tilbyde lindrende behandling af døende på de enkelte afdelinger, mens patienter, der ikke er indlagt, får støtte og hjælp af de praktiserende læger og kommunernes hjemmesygeplejersker.

Men foruden denne hjælp har vi i regionerne også tilbud til døende patienter, der har nogle særligt komplicerede fysiske eller psykosociale problematikker. På sygehusene får de døende hjælp af en



Arkivfoto: Annett Bruhn

lang række specialister fra læger og psykologer til fysioterapeuter og socialrådgivere. Denne hjælp kan de også tilbyde til patienterne, hvis de er i deres eget hjem. De patienter, der har nogle særligt svære problemer har også mulighed for at blive indlagt på ét af de fem hospicer i regionen.

JEG HAR HAFT den glæde at besøge disse hospicer i forskellige sammenhænge og senest med sundhedsudvalget, som en del af vores gennemgang. For selvom det kan lyde selvmodsigende at kalde det en glæde at besøge et hospice for døende, så er det faktisk lige præcis det, det er.

Vi har nogle små oaser rundt om i regionen, hvor man kan gennemgå de sid-

ste stunder af sit liv sammen med de nærmeste og et dygtigt og dedikeret personale. På vores hospicer er der i livets sidste time tid og ro til at snakke om døden, livet og alt derimellem.

DET ER MEGET rørende at opleve den omsorg, som patienterne bliver mødt med af de professionelle, men også af de frivillige, der blandt andet kan tage et parti skak med patienterne, skifte blomster eller fungerer som vågetjeneste for de døende.

Da et af vores hospicer blev indviet i 2013 indkapslede den første patient meget rammende, hvad jeg prøver at sige. På hospicer kan man dø levende og ikke bare leve døende.

Vi har mødt nogle fantastisk dedikerede medarbejdere, der hver eneste dag hjælper de mennesker, der står på livets sidste trin. Uanset om de har været tilknyttet den særlige behandling på hospicerne eller afdelingerne på sygehusene.

De skal fortsætte det gode arbejde, og vi skal i fællesskab hele tiden holde os for øje, at vi ikke kun har et sundhedsvæsen for dem, der kan helbredes. Vi skal også have et sundhedsvæsen, der skal tage sig af og rumme de døende.

Vi skal også arbejde på at en bred kreds af de sundhedsprofessionelle både i region og kommuner løbende "klædes på" med de rette kompetencer til at hjælpe vores alvorlig syge og døende medborgere.

Det kan også bidrage til at flere får mulighed for at opholde sig i deres eget hjem i den sidste tid.

VI KAN HELE tiden blive bedre, og det er derfor, at vi i sundhedsudvalget i disse måneder har fokus på den lindrende behandling for de døende. Vi skal blandt andet blive bedre til at sikre, at den døende patient hurtigere får den støtte, som de har behov for.

Og vi står med nogle udfordringer i vores sundhedsvæsen i dag. Der er travlt på vores sygehuse, og personalet har mange opgaver og ikke specielt meget tid.

Derfor skal vi også se på, hvordan vi får skabt det nødvendige rum til at kunne passe alle patienter med den omsorg, som de har behov for - hvad enten de kan rejse sig fra sygesengen igen eller ej.

Vi vil nok alle gerne slutte vores dage i hjemmet, men hvis det nu ikke bliver, som vi ønsker, så er det mit og sundhedsudvalgets ønske, at vi som et sundhedsvæsen kan sørge for en værdig og ordentlig afslutning på livet.

Derfor vil vi fortsat kigge videre på, om der er noget, der kan forbedres, når vi skal tage afsked med de døende

KRONIK

Det er helt fint med FN's verdensmål, men måske skal det doseres lidt. Verdensmålene ind i skolen? Jo tak - men vi trænger til lidt fred

Afskaf fattigdom! God idé. Stop sult! Ja, naturligvis. Sundhed og trivsel! Lyder fint. Kvalitetsuddannelse! Selvfølgelig da. Ligestilling mellem kønne! Kan nogen være imod? Og sådan kunne jeg blive ved, men der er desværre ikke plads til at nævne alle de gode intentioner, der kommer til udtryk i FN's såkaldte verdensmål. Der er i alt 17 mål. Jeg nøjes her med de første fem. Verdensmålene var det officielle omdrejningspunktet på årets Folkemøde på Born-

holm. Målene fremgik af plakater overalt og man hørte da også hyppigt referencer til dem fra diverse teltdebatter, når man bevægede sig gennem menneskemasserne. På linje med de gængse talemåder om "kompetencer i fremtidens videnssamfund".

Jeg føler mig dog ikke helt overbevist om, at de mange besøgende blev helt bevidste om årets indsatsområde. Måske er 17 mål for mange? Måske skulle man nøjes med 10? Eller bare tre?

Verdensmålene kan snart blive blodig alvor i både folkeskolen og gymnasiet. Jeg er bange

for, at en ny socialdemokratisk undervisningsminister - hvad enten det måtte blive Pernille Rosenkrantz-Theil, Annette Lind eller Trine Bramsen - godt kunne finde på at gøre et særligt nummer ud af verdensmålene. Der findes allerede skoler og gymnasier, der bryster sig af at være "verdensmålsskole" og verdensmåls-gymnasium".

Målene er - som sagt - indiskutabelt fine. Men de bør ikke gennemsyre eller erstatte fagligheden. Det ville være fatalt. Lad nu skolerne og gymnasierne få lidt fred og ro. Det trænger de til.



Mikael Busch,
lektor og forfatter,
Kolding